

Systemy decentralizovaného řízení energetických soustav

Filip Procházka, Miro Guričan
filip.prochazka@mycroftmind.com
miroslav.gurican@mycroftmind.com
Mycroft Mind
S309

- ➡ Stručný úvod do řízení zátěže v energetické distribuční soustavě
  - ➡ Aktuální stav v ČR
  - ➡ Představení konkrétního projektu
  - ➡ Aktuálně řešené architektonické otázky, prostor pro spolupráci
-

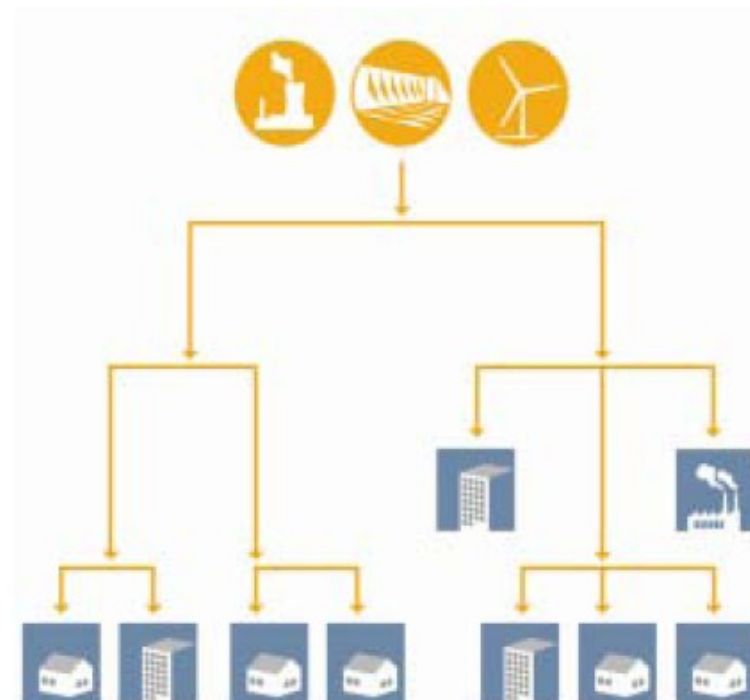
→ Mycroft Mind - představení

- ➔ Založena 2007 jako jeden z první spin-offů MU
- ➔ Zaměření na problematiku rozsáhlých distribučních sítí energie
  - ➔ modely, simulace, analýzy dat, nové metody řízení
- ➔ Úzká spolupráce s výzkumnými pracovišti
  - ➔ CERIT super-computing cloud (www.cerit-sc.cz)
  - ➔ Faculty of Informatics, Masaryk University (www.fi.muni.cz)
  - ➔ Institute of Computer Science, Masaryk University (www.ics.muni.cz)
  - ➔ CzechGlobe – Global Change Research Centre (www.czechglobe.cz)
- ➔ Partner firem Ness (www.ness.com), SAS (www.sas.com), Atos (www.atos.net)

Od tradiční síť...

- Centrální výroba
- Jednosměrný tok výkonu
- Výroba sleduje poptávku
- Řízení a plánování „shora – dolů“
- S omezeným zapojení odběratelů
- Řízení a plánování především na základě historických zkušeností
- Minimální podpora dynamického obchodování

... k síti dneška a zítřka

- Centrální i distribuovaná výroba
- Přerušovaná a těžko predikovatelná výroba v OZE
- Obousměrný tok výkonu
- Spotřeba sleduje (do jisté míry) výrobu
- Spotřeba je nedílnou součástí operativního řízení
- Řízení a plánování především na základě real-time informací
- S oddělenými procesy obchodování

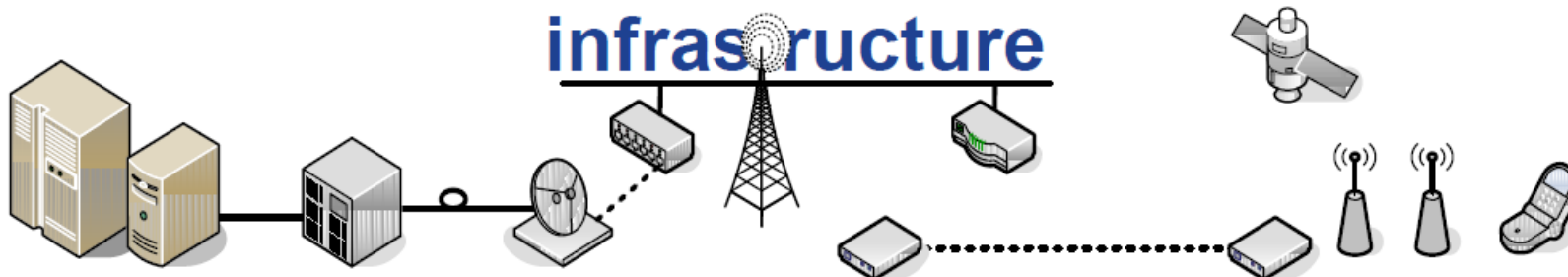

➔ Co to je smart grid?

Electrical infrastructure

Information infrastructure

Definition

A power system that serves millions of customers and has an intelligent communications infrastructure enabling the timely, secure and adaptable information flow needed to provide power to the evolving digital economy.

Characteristics

An electric power system that is:

- **Self-healing** to correct problems early
- **Interactive** with consumers and markets
- **Optimized** to make best use of resources
- **Secure** from threats and hazards
- **Predictive** to prevent emergencies
- **Distributed** assets and information
- **Integrated** to transform data into Information

How, When, How Reliably, How Quickly

COMMUNICATION

Communications Control

Protocols

Communication Channels

Meter <> Substation

Substation <> Substation

Substation <> Centre

Centre <> Centre

Algorithms

Technology

Meter

Substation

Centre

Algorithms

Technology

Meter

Substation

Centre

What, When, Where, How Quickly

DATA PROCESSING

What, How Quickly, How Reliably

CONTROL

→ Základní informace o distribuční soustavě

→ Napěťové úrovně

→ VVN

→ VN

→ NN

→ Distribuční trafostanice (VN / NN)

→ deseti-tisíce v terénu

→ obsluhují desítky až stovky odběrných míst

→ Produce consumption vs. Consume production

→ Systém HDO

→ v ČR již desítky let funguje systém řízení zátěže – HDO (Hromadné Dálkové Ovládání)

→ centrálně řízení broadcasting povelů na sepnutí/vypnutí nízkého tarifu

→ signál se šíří přímo po silovém vedení

→ fixní rozdělení odběrných míst do skupin

→ vlastnosti

→ desetiletí provozovaný vyladěný systém

→ plně pod kontrolou PDS

→ řízení větších celků DS (regiony, oblasti)

→ plán spínání připravován na měsíce dopředu

→ Nastal čas sestoupit v granularitě řízení zátěže o úroveň níže – na úroveň DTS ?

→ Důvody:

→ instalace malých (typicky obnovitelných) zdrojů energie na úrovni NN

→ tlak na zvyšování efektivity distribuce energie

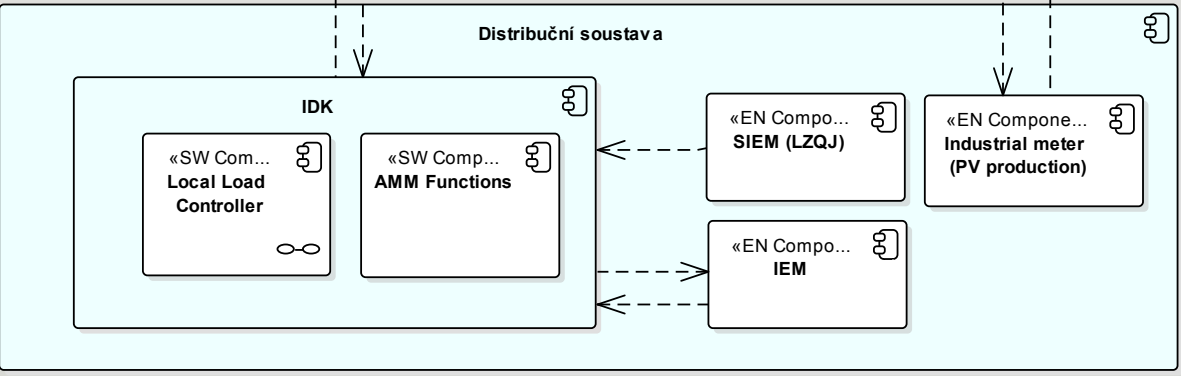
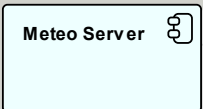
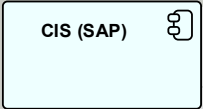
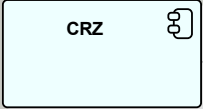
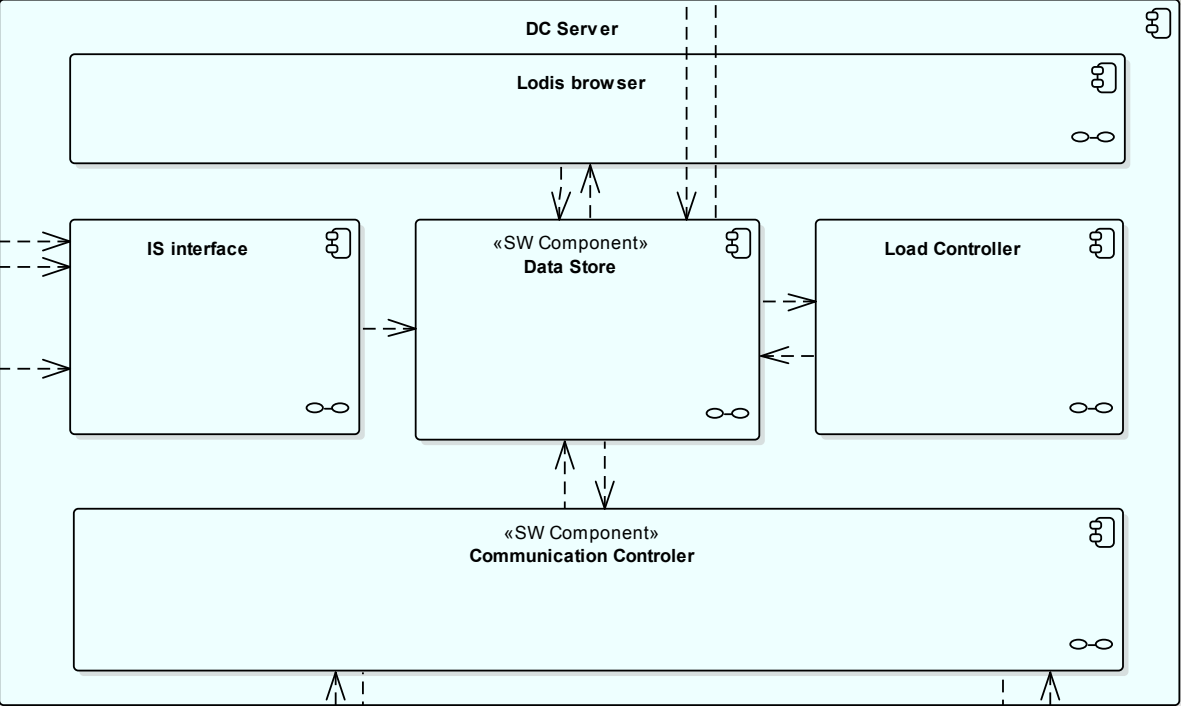
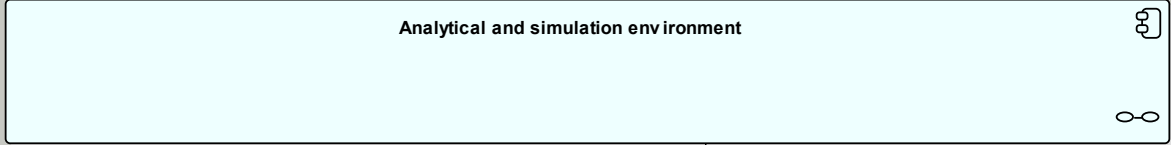
→ tlak na zvyšování kvality dodávky energie

→ dostupnost nových technologií

→ ...

- Osadit tři vybrané lokality dálkově odečítatelnými elektroměry (smart meters)
  - Osadit trafostanice chytrými koncentrátory (Smart Grid Units)
  - Vyvinout řídicí algoritmus schopný řídit zátěž dle chování konkrétní lokality
  - Ověřit efekty a spolehlivost takového řízení
-

→ Komplexní projekt zahrnující problematiku

→ predikce

→ osvit, výroba, spotřeba, reakce odběratelů

→ optimalizace

→ výpočet spínacích plánů na základě predikcí a jejich spolehlivosti

→ databáze

→ ukládání měření, validace, agregace, ...

→ řízení a plánování komunikace a výpočtů

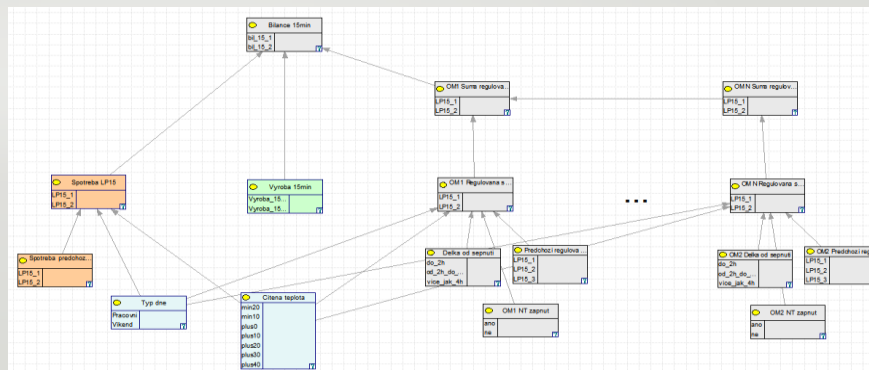
→ komunikace s SGU, centrálními systémy, meteo predikcí, ...

→ Rozdíl řízení od klasického dispečerského řízení (SCADA)

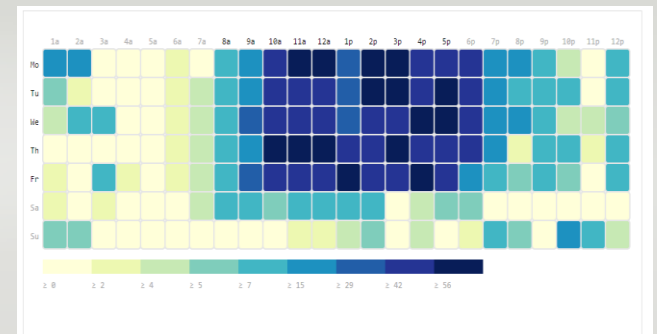
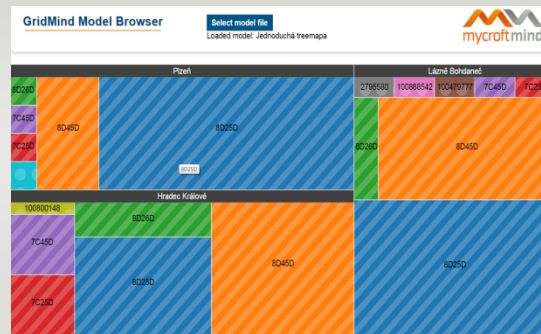
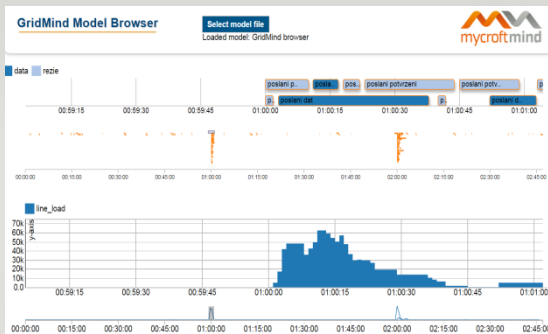
- Java EE 6 (JBoss) + Java SE 7 + Maven
  - Quartz
  - Netty
  - PostgreSQL
  - R systém
  - Smile
  - Git
-

- Řídící algoritmus, který vypočítává plány spínání nízkého tarifu pro jednotlivá odběrná místa na následující den
- Používá JNI interface na knihovnu SMILE (Bayes Belief Networks)
- Spolupráce s Lasaris na vývoji (Stano Chren, PhD)

- Vizualizace dění na DTS
- Zobrazovací framework nad Javascriptem s využitím knihovny D3
- Dvě diplomové práce (Patrik Pompe, Ferdinand Hudek)

- ➔ Tvorba, správa a vykonávaní odečtů a povelování datových koncentrátorů / průmyslových elektroměrů
    - ➔ denní cyklus
    - ➔ ad-hoc komunikace dle potřeby
    - ➔ schopnost omezovat kdy lze komunikovat (kolize s jinými odečty)
    - ➔ minimalizace zatížení linek (dynamická tvorba skupin, ...)
    - ➔ schopnost pracovat s pomalými a nespolehlivými komunikačními linkami (GPRS)
  - ➔ WS implementované pomocí knihovny Netty
-

- ➔ Plánovanie úloh – JBoss (AS)+ quartz + DB persistence
  - ➔ JTA & Netty
  - ➔ High level WS framework vs low level custom impl (GPRS)
  - ➔ SE vs EE
  - ➔ Honor KISS – event driven components
-

➤ Mycroft Holmes – Sherlock Holmes brother

➤ <http://sherlock-holmes.classic-literature.co.uk/the-adventure-of-the-bruce-partington-plans/>

